

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ

«ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΖΟΥΣΑ ΜΑΘΗΣΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ»

ΥΠΕΥΘΥΝΗ: ΜΠΟΚΟΓΙΑΝΝΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ

Βασικές πληροφορίες

- **Ομάδα υλοποίησης του προγράμματος:** Δημοτικό Σχολείο, τάξη: Γ΄
[Επιλέγω να υλοποιήσω τη συγκεκριμένη μέθοδο σε μαθητές της Γ΄ τάξης του δημοτικού σχολείου, γνωρίζοντας ότι θα υπάρχει έντονη δυσκολία, γιατί δεν είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται με ευκολία τα κριτικά ερωτήματα και να διαχειρίζονται εύκολα τα έργα τέχνης. Παρόλο αυτά θεωρώ ότι με την κατάλληλη καθοδήγηση θα καταφέρουν να αλλάξουν τη συγκεκριμένη στερεοτυπική αντίληψή τους, διότι το αντικείμενο διερεύνησης ανταποκρίνεται στην ηλικία τους και το γνωστικό τους υπόβαθρο. Άλλωστε θεωρώ πολύ σημαντικό οι μαθητές και των πρώτων τάξεων του δημοτικού σχολείου να έρχονται σε επαφή με όλα τα είδη της τέχνης και να εξοικειώνονται με αυτά, ώστε κατά τη διάρκεια των δυο τελευταίων τάξεων του δημοτικού σχολείου να μπορούν να υλοποιούν εργασίες με κριτικά ερωτήματα ευκολότερα].

- **Αριθμός Μαθητών:** 18 (10 κορίτσια και 8 αγόρια).
- **Μάθημα:** Εικαστικά.
- **Ενότητα μαθήματος:** Εισαγωγή στο Χρώμα.
- **Αντικείμενο Διδασκαλίας - Διερεύνησης:** Οι στερεοτυπικές αντιλήψεις για τα χρώματα μπλε και ροζ σε σχέση με τα δυο φύλα.
- **Διάρκεια υλοποίησης:** 5 ώρες.

Στόχοι της συγκεκριμένης διδασκαλίας:

Γνωστικοί Στόχοι:

1. Να ορίζουν την έννοια του χρώματος.
2. Να κατανοήσουν την επίδραση του χρώματος στη ζωή τους και στην τέχνη.
3. Να γνωρίσουν τα χρώματα και τις αναμειξίες τους, μέσα από τις διάφορες μορφές τέχνης.

Δεξιότητες:

4. Να χρησιμοποιούν τα χρώματα για την παραγωγή δικών τους έργων.
5. Να δημιουργήσουν τα προσωπικά τους έργα.

Στάσεις:

6. Να σκεφτούν το ρόλο των χρωμάτων στη ζωή τους.
7. Να διερωτηθούν για τους συμβολισμούς των χρωμάτων.
8. Να αισθανθούν πιο οικεία με τις διάφορες μορφές τέχνης

Η διδασκαλία της συγκεκριμένης ενότητας έγινε με την μέθοδο «Μετασηματίζουσα Μάθηση μέσα από την Αισθητική Εμπειρία». Πρόκειται για μία μέθοδο που συσχετίζει το περιεχόμενο των έργων τέχνης με το περιεχόμενο θεμάτων που μελετούν μαθητές ή ενήλικοι και έχει ως **στόχο** την ανάπτυξη των κριτικών και δημιουργικών ικανοτήτων τους.

Στη συγκεκριμένη διδακτική ενότητα αξιοποιήθηκε η συζήτηση, η εργασία σε ομάδες, η επεξεργασία έργων τέχνης (συγκεκριμένα η χρήση της τέχνης αφορά τρεις **πίνακες ζωγραφικής και ένα γλυπτό**) και ανάλυσή τους σύμφωνα με το μοντέλο του Perkins και τέλος η δημιουργία προσωπικών έργων με την παρουσίαση τους στην τάξη.

Διδακτική διαδικασία

Πρώτη συνάντηση (μία διδακτική ώρα)

Πρώτο στάδιο της μεθόδου: Διερεύνηση της ανάγκης για κριτική προσέγγιση του θέματος.

Η εφαρμογή της μεθόδου αφορά στο δεύτερο μάθημα της ενότητας Εισαγωγή στο Χρώμα. Στο προηγούμενο μάθημα οι μαθητές επέλεξαν ποιο είναι το αγαπημένο τους χρώμα και γιατί. Επιπλέον έγινε μια αναφορά στον Χρωματικό Κύκλο του Itten και τον διαχωρισμό σε Βασικά και Συμπληρωματικά Χρώματα. Αυτό που προέκυψε από τη συγκεκριμένη συζήτηση είναι ότι τα περισσότερα κορίτσια επέλεξαν ως αγαπημένο τους χρώμα το ροζ και αντίστοιχα τα αγόρια το μπλε. Με αφορμή τα

συγκεκριμένα αποτελέσματα θέλησα να διευρύνω το θέμα «Στερεοτυπικές απόψεις για τα χρώματα μπλε και ροζ σε σχέση με τα δυο φύλα»

Το **δεύτερο** μάθημα ξεκινά θέτοντας στην τάξη την ερώτηση: «**Ποιο είναι το χαρακτηριστικό χρώμα των ρούχων στα αγόρια και τα κορίτσια και γιατί;**»

Δεύτερο στάδιο της μεθόδου: Έκφραση των απόψεων των μαθητών.

Οι μαθητές χωρισμένοι σε **ομάδες** (τρεις ομάδες των έξι ατόμων) γράφουν σε κείμενο τις απόψεις τους.

Η **πρώτη** ομάδα αποτελείται μόνο από **κορίτσια**, η **δεύτερη** μόνο από **αγόρια** και η **τρίτη** ομάδα είναι **ανάμεικτη**. Όταν τελειώνουν όλες οι ομάδες, ο εκπρόσωπος της κάθε ομάδας διαβάζει στην τάξη το κείμενο όπως έχει διαμορφωθεί. Οι απαντήσεις που δόθηκαν μέσα από τα κείμενά τους ήταν οι εξής:

1η ομάδα: Μόνο κορίτσια

Το χαρακτηριστικό χρώμα των κοριτσιών είναι το ροζ γιατί οι πριγκίπισσες φορούν ροζ. Οι περισσότερες ηρωίδες στις ταινίες φορούν ροζ. Το χαρακτηριστικό χρώμα των αγοριών είναι το μπλε γιατί τους πάει καλύτερα και οι περισσότεροι ήρωες φορούν μπλε.

2η ομάδα: Μόνο αγόρια

Το χαρακτηριστικό χρώμα των αγοριών είναι το μπλε του αστυνόμου και του Superman και των κοριτσιών είναι το ροζ γιατί είναι κοριτσίστικο χρώμα, το χρώμα της Barbie.

3η ομάδα: Ανάμεικτη

Τα κορίτσια φορούν ρούχα με ροζ χρώμα και τα αγόρια ρούχα με μπλε χρώμα, γιατί έτσι μας ντύνουν οι γονείς και οι παππούδες μας από μωρά.

Στον πίνακα καταγράφω εν συντομία τις απαντήσεις της κάθε ομάδας και ακολουθεί συζήτηση όλων των μαθητών, σχολιάζοντας τα αποτελέσματα που εμφανώς είναι κοινά και στις τρεις ομάδες. Στη συνέχεια ενημερώνω τους μαθητές ότι στο επόμενο μάθημα με τη χρήση γνωστών έργων τέχνης θα επικεντρωθούμε πάνω στο θέμα του χρώματος των ρούχων των παιδιών-πρωταγωνιστών που εικονίζονται.

Δεύτερη συνάντηση (μια διδακτική ώρα)

Τρίτο στάδιο της μεθόδου: Προσδιορισμός απόψεων και ερωτήσεων που θα συζητηθούν.

Προσδιορισμός α) των υποθεμάτων που θα εξεταστούν και β) των κριτικών ερωτημάτων επάνω στα υποθέματα.

Αρχικό θέμα διερεύνησης: «Σtereοτυπικές απόψεις για τα χρώματα μπλε και ροζ σε σχέση με τα δυο φύλα»

Τα υποθέματα που προέκυψαν από τα κείμενά τους καθώς και τα κριτικά ερωτήματα επάνω στα υποθέματα είναι τα παρακάτω:

Υποθέματα:

1. Η χρήση του μπλε χρώματος στα δυο φύλα
2. Η χρήση του ροζ χρώματος στα δυο φύλα

Κριτικά ερωτήματα:

1. Γιατί από μικρά τα αγόρια φορούν κυρίως μπλε ρούχα;
2. Γιατί από μικρά τα κορίτσια φορούν κυρίως ροζ ρούχα;

Τέταρτο στάδιο της μεθόδου: Επιλογή των έργων τέχνης και συσχετίσή τους με τα κριτικά ερωτήματα.

Τα συγκεκριμένα έργα επιλέχθηκαν ως εναύσματα για να συζητηθούν τα κριτικά ερωτήματα. Το νόημα των έργων τέχνης συσχετίζεται με το περιεχόμενο των κριτικών ερωτημάτων.

Για να επεξεργαστούμε τα παραπάνω κριτικά ερωτήματα παρουσιάσαμε στους μαθητές τρεις πίνακες ζωγραφικής και ένα γλυπτό:

- 1) Little girl in blue, Amedeo Modigliani, 1918
- 2) Victoire de Samothrace, Yves Klein, 1962
- 3) Profile of a boy, Pablo Picasso, 1905
- 4) Prince Philip Prosper, Son of Philip IV, Diego Velazquez, 1659

Πίνακας Αντιστοίχισης Έργων – Ερωτημάτων:

Έργα Τέχνης	Σύνδεση με τα κριτικά ερωτήματα	
	A	B
Little girl in blue, Amedeo Modigliani,	X	X
Victoire de Samothrace, Yves Klein	X	X
Profile of a boy, Pablo Picasso	X	X
Prince Philip Prosper, Son of Philip IV, Diego Velazquez	X	X

Πέμπτο στάδιο της μεθόδου: α) Επεξεργασία των έργων τέχνης και β) Σύγκριση της επεξεργασίας αυτής με τα κριτικά ερωτήματα.

Στάδιο 5α. Για την επεξεργασία των συγκεκριμένων έργων τέχνης (τρεις πίνακες ζωγραφικής και ένα γλυπτό) χρησιμοποιήθηκαν τα βασικά στάδια προσεκτικής παρατήρησης ενός εικαστικού έργου τέχνης της τεχνικής του David Perkins.

Πρώτο στάδιο: χρόνος για παρατήρηση: αυθόρμητες απαντήσεις των μαθητών:

Ενδεικτικά οι απαντήσεις για τον 1ο πίνακα Little girl in blue, Amedeo Modigliani:

Τι είναι αυτό; Τι βλέπετε; Ένας πίνακας που δείχνει ένα όρθιο κορίτσι. Φοράει γαλάζιο φόρεμα. Έχει τα χέρια του σταυρωμένα.

Τι σας κινεί το ενδιαφέρον; Ο τρόπος που στέκεται. Ο τρόπος που μας κοιτάει.

Δεύτερο στάδιο: ευρεία και περιπετειώδης παρατήρηση: παρατηρείστε πιο προσεκτικά τον πίνακα.

Υπάρχει κάτι που θα θέλατε να συζητήσετε (να εξετάσετε) περισσότερο; Γιατί κάθεται μόνο του αυτό το κορίτσι; Που βρίσκεται;

Είναι κάτι που σας παραξενεύει; Υπάρχουν εκπλήξεις στο έργο; Τα μάτια της έχουν το ίδιο χρώμα με το φόρεμα.

Ποια συναισθήματα σας προκαλεί; Ντροπή γιατί έχει κόκκινα μάγουλα. Λύπη από τον τρόπο που στέκεται και μας κοιτάει.

Τρίτο στάδιο: λεπτομερής και σε βάθος παρατήρηση.

Τι άλλο βλέπετε; Τι θα θέλατε ακόμα να διερευνήσετε; Γιατί έχει κόκκινα μάγουλα; Γιατί φοράει αυτό το φόρεμα; Έχει πάει κάπου επίσκεψη;

Τι βρίσκετε πολύ ενδιαφέρον; Ο τοίχος έχει το ίδιο χρώμα με το φόρεμα. Το φόρεμα είναι παλιό, δεν μοιάζει με τα δικά μας.

Ποια στοιχεία δίνουν στο έργο ένταση και δύναμη; Τα χέρια και τα μάτια.

Τέταρτο στάδιο: Σύνθεση/συμπεράσματα: Αναστοχαστείτε επάνω στο έργο και ξανασκεφτείτε όλο αυτό που κάνατε συνολικά.

Με βάση όσα ήδη παρατηρήσατε: Ποια συμπεράσματα βγάζετε για το έργο; Ποιο είναι το μήνυμά του;

Με βάση τις σκέψεις των παιδιών προσπαθήσαμε να απαντήσουμε στην απορία για ποιο λόγο το κοριτσάκι είναι ντυμένο με τα συγκεκριμένα ρούχα και που βρίσκεται. Η πλειοψηφία των παιδιών απαντάει ότι δείχνει ένα κοριτσάκι με γαλάζια μάτια, που φοράει γαλάζιο φόρεμα και στέκεται σε μια γωνία κοιτώντας μας. Με την κατάλληλη καθοδήγηση καταλήξαμε ότι πρόκειται για ένα κοριτσάκι, ντυμένο με ρούχα μιας παλαιότερης εποχής. Συγκεκριμένα φοράει ένα φόρεμα σε γαλάζια απόχρωση, μάλλον πρόκειται για τα καλά της ρούχα. Ίσως έχει πάει μία επίσκεψη και μας κοιτάει ντροπαλά.

Εδώ αποφάσισα να παρατηρήσουν και το δεύτερο έργο, το γλυπτό και συνολικά να κάνουμε τη σύνθεση. Είχε ενδιαφέρον που προσπάθησαν να το βλέπουν και συγκριτικά με τον 1ο πίνακα.

Πρώτο στάδιο: χρόνος για παρατήρηση: αυθόρμητες απαντήσεις των μαθητών:

Ενδεικτικά οι απαντήσεις για τον 2ο έργο Victoire de Samothrace, Yves Klein:

Τι είναι αυτό; Τι βλέπετε; Εδώ είναι ένα γλυπτό. Ένα σώμα μπλε. Έχει φτερά. Είναι γυναίκα.

Τι σας κινεί το ενδιαφέρον; Δεν έχει κεφάλι. Κι είναι μπλε.

Δεύτερο στάδιο: ευρεία και περιπετειώδης παρατήρηση: παρατηρείστε πιο προσεκτικά τον πίνακα.

Υπάρχει κάτι που θα θέλατε να συζητήσετε (να εξετάσετε) περισσότερο; Το μπλε χρώμα θυμίζει τον ουρανό και τη θάλασσα. Το έργο φαίνεται αρχαίο, γιατί στηρίζεται σε ένα βράχο.

Είναι κάτι που σας παραξενεύει; Υπάρχουν εκπλήξεις στο έργο; Μια γυναίκα μπλε με φτερά και χωρίς κεφάλι πάνω σε ένα βράχο.

Ποια συναισθήματα σας προκαλεί; Χαρά γιατί είναι έντονο το χρώμα. Απορία γιατί μια γυναίκα είναι βαμμένη μπλε.

Τρίτο στάδιο: λεπτομερής και σε βάθος παρατήρηση.

Τι άλλο βλέπετε; Δεν έχει πόδια.

Τι βρίσκετε πολύ ενδιαφέρον; **Τι άλλο σας κάνει εντύπωση;** Γιατί είναι βαμμένη μπλε; Γιατί δεν έχει κεφάλι και πόδια; Αντί για χέρια γιατί έχει φτερά;

Ποια στοιχεία δίνουν στο έργο ένταση και δύναμη; Το μπλε χρώμα και τα φτερά.

Τέταρτο στάδιο: Σύνθεση/συμπεράσματα: Αναστοχαστείτε επάνω στο έργο και ξανασκεφτείτε όλο αυτό που κάνατε συνολικά. Με βάση όσα ήδη παρατηρήσατε: Ποια συμπεράσματα βγάξετε για το έργο; Ποιο είναι το μήνυμά του;

Με βάση τις σκέψεις των παιδιών προσπαθήσαμε να απαντήσουμε στην απορία για ποιο λόγο είναι ντυμένη με τα συγκεκριμένα ρούχα και που βρίσκεται. Η πλειοψηφία των παιδιών συμφωνεί ότι είναι ένα αρχαίο άγαλμα γυναίκας, χωρίς φτερά και πόδια.

Με την κατάλληλη καθοδήγηση τους ενημέρωσα ότι το πρωτότυπο έργο είναι από λευκό μάρμαρο (το δείχνω σε διαφάνεια) και ότι ένας σύγχρονος καλλιτέχνης επέλεξε να το βάψει μπλε γιατί θεωρεί ότι το μπλε συνδέεται με τη φύση και συγκεκριμένα με τη δύναμη του ουρανού και της θάλασσας που ταιριάζουν σε αυτή τη γυναίκα. Καταλήγουμε λοιπόν πως πρόκειται για μια δυναμική γυναίκα, έτοιμη να πετάξει και να αναλάβει δράση.

Τελικό συμπέρασμα δεύτερης συνάντησης:

Μελετήσαμε έναν πίνακα και ένα γλυπτό, όπου και στα δυο υπάρχουν γυναικεία πρόσωπα σε διαφορετική ηλικία, που φορούν διαφορετικές αποχρώσεις του χρώματος μπλε. Με βασική την αρχική διαπίστωση της πρώτης συνάντησης το χρώμα μπλε είναι κυρίως χαρακτηριστικό χρώμα των ρούχων των αγοριών - ανδρών, εδώ διαπιστώσαμε ότι και τα κορίτσια φορούν ρούχα ροζ χρώματος.

Τρίτη συνάντηση (μια διδακτική ώρα)

Συνεχίζεται η επεξεργασία των άλλων δυο έργων τέχνης, κι εδώ χρησιμοποιήθηκαν τα βασικά στάδια προσεκτικής παρατήρησης ενός εικαστικού έργου τέχνης της τεχνικής του David Perkins.

Πρώτο στάδιο: χρόνος για παρατήρηση, αυθόρμητες απαντήσεις των μαθητών:

Ενδεικτικά οι απαντήσεις για τον 3ο έργο Profile of a boy, Pablo Picasso:

Τι είναι αυτό; Τι βλέπετε; Ένας πίνακας. Ένα αγόρι. Φοράει ροζ μπλούζα.

Τι σας κινεί το ενδιαφέρον; Το χρώμα στα ρούχα και προς τα που κοιτάει.

Δεύτερο στάδιο: ευρεία και περιπετειώδης παρατήρηση: παρατηρείστε πιο προσεκτικά τον πίνακα.

Υπάρχει κάτι που θα θέλατε να συζητήσετε (να εξετάσετε) περισσότερο; Γιατί είναι ντυμένο έτσι περίεργα;

Είναι κάτι που σας παραξενεύει; Υπάρχουν εκπλήξεις στο έργο; Γιατί το αγόρι φοράει ροζ μπλούζα; Γιατί έχει έντονα ροζ χείλια.

Ποια συναισθήματα σας προκαλεί; Χαρά, γιατί έχει έντονα χρώματα. Λύπη, γιατί το πρόσωπό του είναι πολύ σοβαρό.

Τρίτο στάδιο: λεπτομερής και σε βάθος παρατήρηση.

Τι άλλο βλέπετε; Δείχνει πολύ λυπημένο. Φαίνεται κάτι να παρατηρεί.

Τι βρίσκετε πολύ ενδιαφέρον; Άραγε που κοιτάει;

Τι άλλο σας κάνει εντύπωση; Τα άσπρα σημεία στο ρούχο. Είναι περίεργο ένα αγόρι να φοράει ροζ ρούχα.

Ποια στοιχεία δίνουν στο έργο ένταση και δύναμη; Το πρόσωπο και το χρώμα.

Τέταρτο στάδιο: Σύνθεση/συμπεράσματα: Αναστοχαστείτε επάνω στο έργο και ξανασκεφτείτε όλο αυτό που κάνατε συνολικά. Με βάση όσα ήδη παρατηρήσατε: Ποια συμπεράσματα βγάζετε για το έργο; Ποιο είναι το μήνυμά του;

Με βάση τις σκέψεις των μαθητών προσπαθήσαμε να απαντήσουμε στην απορία για ποιο λόγο το αγόρι είναι ντυμένο έτσι και που βρίσκεται. Καταλήξαμε με τη δική μου καθοδήγηση στο εξής ότι πρόκειται για έναν μικρό αρλεκίνο. Φοράει τα συγκεκριμένα ρούχα - στολή και βρίσκεται λίγο πριν βγει στην σκηνή, όπου αυτοσυγκεντρώνεται, για να κάνει την παράστασή του. Γι' αυτό το λόγο δείχνει αγχωμένος και σκεπτικός.

Εδώ αποφάσισα να παρατηρήσουν και το τέταρτο έργο και συνολικά να κάνουμε τη σύνθεση. Είχε ενδιαφέρον που προσπάθησαν να το βλέπουν και συγκριτικά με τον 3ο πίνακα.

Πρώτο στάδιο: χρόνος για παρατήρηση: αυθόρμητες απαντήσεις των μαθητών:

Ενδεικτικά οι απαντήσεις για τον 4ο έργο: Philip Prospero Prince of Asturias, Diego Velazquez:

Τι είναι αυτό; Τι βλέπετε; Ένα κοριτσάκι μικρό.

Τι σας κινεί το ενδιαφέρον; Φοράει ωραία ρούχα. Μοιάζει με πριγκίπισσα.

Δεύτερο στάδιο: ευρεία και περιπετειώδης παρατήρηση: παρατηρείστε πιο προσεκτικά τον πίνακα.

Υπάρχει κάτι που θα θέλατε να συζητήσετε (να εξετάσετε) περισσότερο; Τι κρέμονται πάνω στα ρούχα του;

Είναι κάτι που σας παραξενεύει; Υπάρχουν εκπλήξεις στο έργο; Ένα σκυλάκι που κάθεται στην καρέκλα.

Ποια συναισθήματα σας προκαλεί; Χαρά γιατί είναι με το σκυλάκι του και φοράει τα βαπτιστικά του ρούχα.

Τρίτο στάδιο: λεπτομερής και σε βάθος παρατήρηση.

Τι άλλο βλέπετε; Ένα χαλί. Μία κουρτίνα.

Τι βρίσκετε πολύ ενδιαφέρον; Τι άλλο σας κάνει εντύπωση; Τα χρώματα υπάρχει παντού κόκκινο. Στέκεται σαν να το βγάζουν φωτογραφία.

Ποια στοιχεία δίνουν στο έργο ένταση και δύναμη; Τα ρούχα και τα χρώματα.

Τέταρτο στάδιο: Σύνθεση/συμπεράσματα: Αναστοχαστείτε επάνω στο έργο και ξανασκεφτείτε όλο αυτό που κάνατε συνολικά. Με βάση όσα ήδη παρατηρήσατε: Ποια συμπεράσματα βγάζετε για το έργο; Ποιο είναι το μήνυμά του;

Με βάση τις σκέψεις των παιδιών προσπαθήσαμε να απαντήσουμε στην απορία για ποιο λόγο το παιδάκι είναι ντυμένο έτσι και που βρίσκεται. Τα παιδιά ξαφνιάστηκαν όταν τους πληροφόρησα ότι δεν πρόκειται για κοριτσάκι αλλά για το γιο ενός βασιλιά της Ισπανίας. Με βάση αυτό τους εξήγησα ότι τα παλιά χρόνια όλα τα παιδάκια στα πρώτα χρόνια της ζωής τους (αγόρια και κορίτσια) φοράγανε φορεματάκια, καθώς θεωρούνταν το επίσημο ένδυμα. Καταλήξαμε με τη δική μου καθοδήγηση ότι ο πατέρας του παιδιού ζήτησε ένα πορτρέτο του γιου του για να το έχει μέσα στο γραφείο. Συγκεκριμένα ζήτησε ο γιος του να φοράει τα βαπτιστικά του ρούχα και να ζωγραφιστεί στο σαλόνι, δίπλα στο αγαπημένο του σκυλάκι.

Τελικό συμπέρασμα τρίτης συνάντησης:

Μελετήσαμε δυο πίνακες ζωγραφικής, όπου και στα δυο υπάρχουν αγόρια, που φορούν, ο ένας για επαγγελματικούς λόγους και ο άλλος για τη δημιουργία του πορτρέτου του, διαφορετικές αποχρώσεις του χρώματος ροζ. Με βασική την αρχική διαπίστωση της πρώτης συνάντησης το χρώμα ροζ είναι κυρίως χαρακτηριστικό

χρώμα των ρούχων των κοριτσιών, εδώ διαπιστώσαμε ότι και τα αγόρια φορούν ρούχα ροζ χρώματος.

Τέταρτη συνάντηση (μια διδακτική ώρα)

Έκτο στάδιο της μεθόδου: α) Επαναξιολόγηση (επανεξέταση) των αρχικών παραδογών και εμπλουτισμός τους και β) τελικά συμπεράσματα – αξιολόγηση.

Κατά το 6ο στάδιο της μεθόδου οι ομάδες των μαθητών κλήθηκαν και πάλι ανά ομάδες να ξανασκεφτούν και να απαντήσουν γραπτά στο αρχικό ερώτημα: «**Ποιο είναι το χαρακτηριστικό χρώμα των ρούχων στα αγόρια και τα κορίτσια και γιατί;**»

1η ομάδα (μόνο κορίτσια)

Σήμερα ως μωρά τα κορίτσια φοράνε ροζ και τα αγόρια μπλε. Μεγαλώνοντας όλοι μπορούμε να φοράμε διάφορα χρώματα. Τα κορίτσια μπορούν να φορούν μπλε και τα αγόρια ροζ μπλουζάκια καμιά φορά. Στα παιδικά κινούμενα σχέδια υπάρχουν ροζ αντρικοί ήρωες, όπως ο Ροζ πάνθηρας και πριγκίπισσες που φορούν μπλε φορέματα, όπως η Πριγκίπισσα της Νύχτας και η Έλσα από την ταινία Ψυχρά και Ανάποδα.

2η ομάδα (μόνο αγόρια)

Το πιο χαρακτηριστικό χρώμα των αγοριών είναι το μπλε, αλλά μπορούν να φορούν και ροζ όπως φορούσαν παλιά. Ψάξαμε στις ντουλάπες των γονιών μας και βρήκαμε μπλε ρούχα για τη μαμά και ροζ ρούχα για τον μπαμπά. Μάλιστα και εμείς έχουμε τέτοια ρούχα.

3η ομάδα (ανάμεικτη)

Όλα τα παιδιά μπορούν να φορούν ρούχα όλων των χρωμάτων. Έχουμε δει μικρά κοριτσάκια που φορούν μπλε ρούχα και μικρά αγοράκια που φορούν ροζ και κόκκινα ρούχα. Ρωτήσαμε τους μπαμπάδες μας αν έχουν ροζ ρούχα και απάντησαν ότι κάποιои έχουν ροζ πουκάμισα και μπλούζες. Μάλιστα και πολλά κορίτσια φοράνε περισσότερο μπλε παρά ροζ ρούχα.

Τελικά συμπεράσματα – αξιολόγηση

Έγραψα στον πίνακα τις απαντήσεις της κάθε ομάδας και ξανάγραψα και τις απαντήσεις που είχε δώσει η κάθε ομάδα την πρώτη μέρα της συνάντησης για να μπορέσουμε όλοι μαζί να βγάλουμε τα τελικά αποτελέσματα. Μέσα από αυτή την επαφή με τα έργα τέχνης οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να διαπιστώσουν ότι το ροζ χρώμα δεν αφορά μόνο τα ρούχα των κοριτσιών και αντίστοιχα το μπλε χρώμα δεν αφορά μόνο τα ρούχα των αγοριών. Επιπλέον είχαν την ευκαιρία να παρατηρήσουν το οικογενειακό και ευρύτερο περιβάλλον και να διαπιστώσουν ότι και οι πατεράδες τους φορούν ροζ ρούχα και αντίστοιχα οι μανάδες τους μπλε ρούχα. Τέλος κατάφεραν να δώσουν αξιόλογα παραδείγματα και από την τηλεόραση και τον κινηματογράφο. Τέλος όλοι οι μαθητές της τάξης συμφώνησαν ότι ο καθένας μπορεί να φορά ρούχα στα χρώματα που του αρέσουν, χωρίς να θεωρούνται κάποια χρώματα μόνο κοριτσίστικα και κάποια άλλα μόνο αγορίστικα.

Πέμπτη συνάντηση (μια διδακτική ώρα)

Οι μαθητές στην τελευταία ώρα του συγκεκριμένου προγράμματος θα έχουν την ευκαιρία να φτιάξουν τα προσωπικά τους έργα.

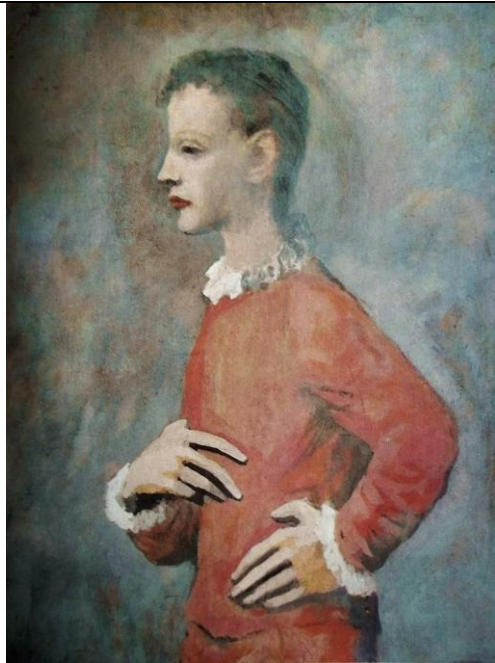
- Θέμα εργασίας: Ντύνω τα πρόσωπα σύμφωνα με τη δική μου αισθητική και γράφω που πηγαίνουν έτσι ντυμένοι.
- Θα τους δοθούν φιγούρες ανθρώπων σε διαφορετικές ηλικίες και στα δυο φύλα.
- Υλικά εργασίας: υλικά ζωγραφικής και κολλάζ.

Κάθε παιδί θα φτιάξει όσες φιγούρες θέλει, γράφοντας δίπλα για πού πηγαίνει ντυμένη με αυτό τον τρόπο. Στην συνέχεια θα στήσουμε όλοι μαζί μια έκθεση στην τάξη, ώστε όλοι οι μαθητές να έχουν τη δυνατότητα να δουν πως σκέφτηκε το κάθε παιδί να ντύσει τις φιγούρες του.

Αναλυτικά στοιχεία των έργων που χρησιμοποιήθηκαν:

ΤΙΤΛΟΣ	Little Girl in Blue
ΖΩΓΡΑΦΟΣ	Amedeo Modigliani (1884-1920)
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	Λάδι σε μουσαμά, 116 x 73 cm
ΕΤΟΣ	1918
ΠΗΓΗ	http://www.wikiart.org/en/amedeo-modigliani/little-girl-in-blue-1918
ΜΟΥΣΕΙΟ/ΓΚΑΛΕΡΙ	Ιδιωτική συλλογή
	

ΤΙΤΛΟΣ	Victoire de Samothrace
ΖΩΓΡΑΦΟΣ	Yves Klein (1928-1962)
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	49,5 cm
ΕΤΟΣ	1962
ΠΗΓΗ	http://www.yveskleinarchives.org/works/works11_us.html
ΜΟΥΣΕΙΟ/ΓΚΑΛΕΡΙ	Ιδιωτική Συλλογή
	

ΤΙΤΛΟΣ	Profile of a boy
ΖΩΓΡΑΦΟΣ	Pablo Picasso (1881-1973)
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	-
ΕΤΟΣ	1905
ΠΗΓΗ	http://wiki.cultured.com/people/Pablo_Picasso/
ΜΟΥΣΕΙΟ/ΓΚΑΛΕΡΙ	Worcester Art Museum (USA)
	

ΤΙΤΛΟΣ	Prince Philip Prosper, Son of Philip IV
ΖΩΓΡΑΦΟΣ	Diego Velazquez (1599-1660)
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	-
ΕΤΟΣ	1659
ΠΗΓΗ	http://www.wikiart.org/en/diego-velazquez/prince-philip-prosper-son-of-philip-iv-1659
ΜΟΥΣΕΙΟ/ΓΚΑΛΕΡΙ	Kunsthistorisches Museum, Vienna, Austria
